

Ministerstwo Infrastruktury

RPW/53410/2025 P

Data: 2025-08-27

Józefów, 18.07.2025

Mieszkańcy i właściciele działek
Sołectwo Józefów, Gmina Pniewy

Sz.P. Minister Dariusz Klimczak
Ministerstwo Infrastruktury
ul. Chałubińskiego 4/6
00 – 928 Warszawa

Petycja mieszkańców i właścicieli gruntów położonych w Sołectwie Józefów, Gmina Pniewy

Szanowny Panie Ministrze,

Pragniemy wyrazić nasze stanowisko dotyczące projektowanego wariantu W4 autostrady A50. Stanowczo protestujemy przeciwko niemu i prosimy o całkowite odstąpienie od jego realizacji.

Ten wariant Obwodnicy Aglomeracji Warszawskiej jest dla nas nieakceptowalny, gdyż obejmuje obszary cenne przyrodniczo, tereny o istotnym znaczeniu społecznym i edukacyjnym oraz zamieszkane osiedla.

1. Ochrona środowiska na terenie obszaru chronionego krajobrazu Doliny Rzeki Jeziorki

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Rzeki Jeziorki, przez który planowany jest wariant 4 przebiegu autostrady A50, jest cennym obszarem przyrodniczym o wysokim znaczeniu dla ochrony bioróżnorodności. Jest to potwierdzone Uchwałą Sejmiku Wojewódzkiego nr 72/24 z dnia 27 sierpnia 2024r w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Jeziorki, który jest naturalnym siedliskiem wielu gatunków fauny i flory, w tym wielu pod całkowitą lub częściową ochroną. Znajduje się on na terenie korytarza ekologicznego o znaczeniu regionalnym, łączącego kompleksy leśne i siedliska mokradłowe centralnego Mazowsza. Planowany przebieg A50 wbrew powyższej Uchwale bezpośrednio ingeruje w Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Jeziorki. Rzeki Jeziorka oraz przyległe łąki, zadrzewienia i cieki wodne są objęte ochroną krajobrazową, a ingerencja w ich otoczenie może prowadzić do nieodwracalnej degradacji przyrody.

Budowa autostrady:

- zakłóci naturalny bieg wód powierzchniowych,
- spowoduje zanieczyszczenia chemiczne i pyłowe, które przenikną do gleby i wód gruntowych,
- przyczyni się do fragmentacji siedlisk i zaniku lokalnej bioróżnorodności.
- zniszczy siedliska wodne i mokradłowe – kluczowe dla przetrwania chronionych gatunków flory i fauny obecnych na Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Jeziorki,
- będzie ingerowała w poziom wód, a chemiczne zanieczyszczenia zaburzają środowisko narybkowe ryb, płazów, a także siedliska bobrów, wydr i ptaków wodnych,
- osłabi zdolność przemieszczania się zwierząt, zagrażając stabilności populacji chronionych gatunków,
- wygeneruje hałas i zanieczyszczenia powietrza – szczególnie groźne dla ptaków, płazów oraz funkcjonowania wielu rzadkich gatunków,
- negatywnie wpłynie na roślinność łągową i szuwarową (chronione siedliska wodno-błotne); ich utrata nieodwracalnie zmniejszy bioróżnorodność

- naruszy obowiązki wynikające z Dyrektywy Siedliskowej (92/43/EWG) i Ptasiej (2009/147/WE), które Polska jest zobowiązana respektować jako państwo członkowskie UE,
- jest niezgodna z przepisami Ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.), w zakresie obowiązku ochrony siedlisk gatunków objętych ochroną ścisłą lub priorytetową.

2. Bezpośrednie sąsiedztwo szkoły i przedszkola

W bezpośrednim sąsiedztwie planowanego korytarza inwestycji znajduje się Publiczna Szkoła Podstawowa (wraz z przedszkolem) w Karolewie, do której uczęszczają dzieci z Józefowa. Wprowadzenie w otoczenie dzieci infrastruktury o charakterze autostradowym:

- znacząco zwiększy poziom hałasu (szczególnie uciążliwego w godzinach zajęć i odpoczynku),
- pogorszy jakość powietrza przez emisje spalin i pyłów,
- zagrozi bezpieczeństwu dzieci, z uwagi na wzmożony ruch pojazdów i trudności komunikacyjne w obrębie dojazdu do szkoły.
- uniemożliwi korzystanie z boiska szkolnego, znajdującego się w pasie budowy drogi A50 wariant 4; boisko zostanie całkowicie zniszczone; dzieci zostaną pozbawione możliwości uczestniczenia w zajęciach sportowych na świeżym powietrzu.

To sprzeczne z interesem publicznym i zasadami ochrony zdrowia dzieci.

Budowa drogi A50 w wariantcie 4 spowoduje wiele negatywnych skutków:

A. Bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia dzieci i młodzieży

- autostrady generują wysokie stężenia tlenków azotu, pyłów zawieszonych (PM10, PM2.5), ozonu przyziemnego i benzenu – substancji szczególnie szkodliwych dla dzieci, których układ oddechowy jest wciąż w rozwoju
- dzieci mieszkające lub uczące się w promieniu do 300 m od autostrady są bardziej narażone na astmę, alergie, przewlekły kaszel i infekcje oskrzelowe

- ekspozycja na zanieczyszczenia drogowe i hałas negatywnie wpływają na rozwój układu nerwowego - wiążą się z pogorszeniem zdolności koncentracji, zaburzeniami uwagi (ADHD), a nawet opóźnieniami rozwojowymi u dzieci
- dzieci mieszkające w hałaśliwych strefach komunikacyjnych mają niższe wyniki w nauce i gorsze samopoczucie
- stała ekspozycja na te czynniki w miejscu nauki stanowi rażące naruszenie podstawowego prawa dziecka do zdrowia i bezpieczeństwa.

B. Hałas komunikacyjny – stały, szkodliwy czynnik stresogenny

- Przekroczenie norm hałasu: autostrady generują hałas sięgający 70–80 dB w ciągu dnia, co znacznie przekracza dopuszczalne normy dla stref oświatowych (55 dB dzień, 45 dB noc wg rozporządzenia Ministra Środowiska).
- Długotrwałe narażenie na hałas u dzieci prowadzi do podwyższonego poziomu kortyzolu (hormonu stresu), rozdrażnienia, problemów ze snem oraz zaburzeń koncentracji.
- Negatywny wpływ na proces nauczania: dzieci mają trudności z rozumieniem poleceń nauczycieli, szybciej się męczą, a efektywność zajęć spada. W przedszkolach hałas może być szczególnie dotkliwy – dzieci nie potrafią jeszcze filtrować bodźców akustycznych.

C. Zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym

- Wzrost natężenia ruchu i ryzyko wypadków: budowa autostrady oznacza znaczne zwiększenie liczby pojazdów ciężarowych i dostawczych w rejonie szkoły. Wiąże się to z większym ryzykiem potrąceń na przejściach dla pieszych i skrzyżowaniach.
- Trudności z organizacją bezpiecznego dojazdu: w wielu miejscowościach budowa drogi szybkiego ruchu prowadzi do wyłączenia lokalnych dróg lub ograniczenia dostępności – co utrudnia rodzicom bezpieczne dowożenie dzieci.
- Przerwanie ciągłości ścieżek pieszo-rowerowych i bezpiecznych tras szkolnych.

D. Utrata funkcji rekreacyjnych i edukacyjnych otoczenia szkoły

- Zniszczenie zieleni i ciszy wokół szkoły: obszar przy szkole to często miejsce spacerów, zielonych lekcji, zajęć WF i wypoczynku. Autostrada pozbawi dzieci kontaktu z naturą i świeżym powietrzem. Zablokuje dostęp do pobliskiego lasu.
- Zaburzenie warunków do prowadzenia zajęć na świeżym powietrzu. Dźwięki z ruchliwej drogi, zapach spalin i wibracje skutecznie zniechęcają do wykorzystywania otoczenia szkoły w celach edukacyjnych.

E. Obniżenie wartości społecznej i inwestycyjnej placówki oświatowej

- Spadek atrakcyjności placówki: szkoły i przedszkola położone przy trasach szybkiego ruchu są mniej chętnie wybierane przez rodziców, co może prowadzić do odpływu uczniów i problemów kadrowych.
- 5.300.000 zł to kwota, którą w ciągu ostatnich 5 lat wydano na rozbudowę i modernizację szkoły. Miało również miejsce wiele inicjatyw społecznych, mających na celu poprawę warunków w szkole i przedszkolu. Obecnie trwają prace nad budową nowoczesnego boiska przyszkolnego, które znajduje się w projektowanym pasie drogowym wariantu W4. Zostanie ono całkowicie zniszczone w przypadku wyboru wariantu W4.
- Długofalowe koszty: konieczność ekranowania szkoły, klimatyzowania sal, modernizacji filtracji powietrza i reorganizacji dojazdu to ukryte koszty, które poniesie samorząd lub dyrekcja.

F. Sprzeczność z dokumentami planistycznymi i prawem oświatowym

- Zgodnie z ustawą Prawo Oświatowe organy administracji publicznej i samorząd mają obowiązek zapewnienia dzieciom bezpiecznych i higienicznych warunków edukacji. Zlokalizowanie autostrady w bezpośrednim sąsiedztwie placówki edukacyjnej pozostaje w sprzeczności z tym obowiązkiem, stanowiąc realne zagrożenie dla zdrowia i dobrostanu uczniów. To sprzeczne z podstawowymi wartościami zawartymi w politykach samorządowych i krajowych dotyczących edukacji.

3. Wpływ na jakość życia i krajobraz gminy

Sołectwo Józefów to obszar o wybitnych walorach krajobrazowych, przyrodniczych i społecznych. Mieszkańcy wybierają je jako miejsce do życia ze względu na spokój, czyste środowisko i bliskość natury (bezpośredni dostęp do lasu).

Budowa autostrady:

- obniży wartość nieruchomości,
- zwiększy emigrację z gminy, szczególnie młodych rodzin,
- doprowadzi do podziału wsi, znacząco utrudniając dostęp do pól, lasów, kościoła, szkoły i przedszkola
- zniechęci młode pary do założenia domu rodzinnego w Józefowie.

Uważamy, że:

- istnieją inne możliwe warianty przebiegu autostrady (bardziej oddalone od terenów chronionych oraz szkoły i przedszkola),
- dotychczasowe działania informacyjne i konsultacyjne były niewystarczające i nietransparentne; **nie było jakichkolwiek konsultacji dotyczących wariantu 4**
- nie mamy informacji, czy istnieją jakiekolwiek raporty środowiskowe uwzględniające specyfikę lokalnej przyrody i zabudowy.

Wnioskujemy o:

1. Wyłączenie Sołectwa Józefów z przebiegu autostrady A50 lub przesunięcie trasy poza tereny zabudowane i chronione przyrodniczo tj. porzucenie wariantu W4 autostrady.
2. Przeprowadzenie rzetelnej oceny oddziaływania na środowisko (OŚ) z uwzględnieniem Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Jeziorki i terenów oświatowych.
3. Organizację otwartych konsultacji społecznych z mieszkańcami Sołectwa Józefów.
4. Udostępnienie wszystkich dokumentów planistycznych oraz analiz dotyczących inwestycji – zgodnie z Ustawą o dostępie do informacji publicznej.

Autostrada A50 nie może być realizowana kosztem przyrody, dzieci i mieszkańców naszego Sołectwa. Apelujemy o rozagę, dialog i zmianę przebiegu tej inwestycji.

W związku z powyższymi argumentami, wnioskujemy o całkowitą likwidację wariantu W4 autostrady A50 przebiegającego przez Sołectwa Józefów i Karolew (ze względu na okręg szkolny obejmujący nasze dzieci).

Prosimy o uwzględnieniu naszych postulatów w projektowaniu Obwodnicy Aglomeracji Warszawskiej. Liczymy na pozytywne rozpatrzenie naszych wniosków.

Z wyrazami szacunku,

mieszkańcy i właściciele działek położonych na terenie Sołectwa Józefów, Gmina Pniewy.

W załączeniu:

- Uchwała Sejmiku Wojewódzkiego nr 72/24 z dnia 27 sierpnia 2024r w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Jeziorki;
- Lista osób popierających petycję.
- Uchwała Rady Gminy z dnia 9 lipca 2025: Wyrażenie sprzeciwu wobec planowanej budowy Obwodnicy Aglomeracji Warszawskiej przebiegającej przez teren gminy Pniewy;

Do wiadomości:

- a) Ministerstwo Infrastruktury
- b) Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
- c) Ministerstwo Edukacji Narodowej
- d) Ministerstwo Klimatu i Środowiska
- e) Urząd Marszałkowski w Warszawie
- f) Poseł na Sejm RP Mirosław Maliszewski
- g) Poseł na Sejm RP Joanna Kluzik-Rostkowska
- h) Wójt Gminy Pniewy
- i) Rada Gminy Pniewy
- j) Biuro Projektowe TRAKT sp. z o.o. sp.k.

Uchwała Nr XX.169.25

Rady Gminy Pniewy

z dnia 9 lipca 2025 roku

w sprawie wyrażenia sprzeciwu wobec planowanej budowy Obwodnicy Aglomeracji Warszawskiej przebiegającej przez teren Gminy Pniewy.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 t.j.) Rada Gminy Pniewy uchwala, co następuje:

§ 1

Rada Gminy Pniewy wyraża zdecydowany sprzeciw wobec planowanej budowy Obwodnicy Aglomeracji Warszawskiej (OAW), która we wszystkich proponowanych wariantach 1.2.3.4 przebiega przez teren Gminy Pniewy.

§ 2

Rada Gminy wskazuje, że planowana inwestycja:

1. Zagroza środowisku naturalnemu, rolnictwu oraz lokalnemu krajobrazowi,
2. Bedzie prowadzić do degradacji terenów zamieszkałych i rolniczych,
3. Bedzie generować hałas, zanieczyszczenia i inne uciążliwości dla mieszkańców,
4. Naruszy spójność lokalnej społeczności oraz utrudni codzienne funkcjonowanie mieszkańców,
5. Zostaje przygotowana bez wystarczającego udziału społeczności lokalnej w procesie konsultacyjnym,
6. Nie jest zgodna ze Strategią Rozwoju Gminy Pniewy oraz dokumentami planistycznymi.

§ 3

Rada Gminy Pniewy zobowiązuje Wójta Gminy Pniewy do:

1. Przekazania niniejszej uchwały odpowiednim organom administracji rządowej i samorządowej, w tym Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oraz Marszałkowi Województwa,
2. Podjęcia wszelkich możliwych działań prawnych, konsultacyjnych i organizacyjnych mających na celu zablokowanie inwestycji w obecnie proponowanym przebiegu.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Rada Gminy Pniewy wyraża stanowczy sprzeciw wobec całej koncepcji budowy Obwodnicy Aglomeracji Warszawskiej (OAW), obejmującej wszystkie cztery warianty przebiegu trasy, z uwagi na bezpośrednie i trwałe zagrożenie dla środowiska, mieszkańców oraz ład przestrzennego Gminy. Każdy z zaproponowanych wariantów trasy ingeruje w obszar Gminy Pniewy — nie istnieje żaden scenariusz realizacji OAW, który ominąłby nasz teren, co stawia społeczność lokalną w sytuacji pozbawionej realnego wyboru lub możliwości kompromisu.

Dodatkowo należy zauważyć, że wszystkie cztery warianty przebiegu OAW przecinają teren Gminy Pniewy, co oznacza, że w każdej rozważanej wersji realizacji inwestycji mieszkańcy Gminy będą narażeni na jej negatywne konsekwencje. Brak jakiegokolwiek wersji alternatywnej, która omijałaby naszą gminę, podważa sens konsultacji społecznych i dialogu z samorządem.

Rada Gminy Pniewy przypomina, że w roku 2023 podjęła uchwałę wyrażającą sprzeciw wobec inwestycji, jednak głos ten został zignorowany. Proces konsultacyjny z mieszkańcami i samorządem miał charakter pozorny — nie uwzględniono istotnych argumentów społecznych, przyrodniczych i planistycznych.

Projekt budowy OAW stoi w sprzeczności z konstytucyjnie zagwarantowaną zasadą zrównowzonego rozwoju (art. 5 Konstytucji RP), która wymaga równoważenia interesów środowiskowych, społecznych i gospodarczych. Inwestycja ta:

- **Ignoruje środowisko naturalne**, prowadząc do nieodwracalnych strat przyrodniczych i krajobrazowych;
- **Pomija głos społeczności lokalnej**, naruszając prawo mieszkańców do współdecydowania o przyszłości swojej gminy;
- **Generuje długofalowe koszty społeczne i środowiskowe**, niespójne z deklarowanymi korzyściami ekonomicznymi.

Rozwój infrastruktury powinien następować w sposób transparentny, odpowiedzialny, konsultowany i spójny z planami lokalnymi — czego w przypadku tej inwestycji zdecydowanie brakuje.

**Uchwała nr 72/24
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 27 sierpnia 2024 r.**

w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Rzeki Jeziorki

Na podstawie art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890) - uchwała się, co następuje:

§ 1.

1. Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Rzeki Jeziorki, zwany dalej „Obszarem”, obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.
2. Obszar o całkowitej powierzchni 15 351,79 ha położony jest na terenie powiatu grójeckiego w gminach: Belsk Duży, Błędów, Grójec, Pniewy.
3. Wykaz współrzędnych punktów załamania granicy Obszaru w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-2000 określa załącznik nr 1 do uchwały.
4. Poglądowe mapy granic Obszaru określa załącznik nr 2 do uchwały.

§ 2.

1. Określa się następujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych:
 - 1) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych; niedopuszczanie do ich nadmiernego użytkowania;
 - 2) wspieranie procesów sukcesji naturalnej przez inicjowanie i utrwalanie naturalnego odnowienia o składzie i strukturze odpowiadającej siedlisku, na obszarach, gdzie nie są możliwe odnowienia naturalne-używanie do odnowień gatunków miejscowego pochodzenia przy ograniczaniu gatunków obcych rodzimej florze czy też modyfikowanych genetycznie;
 - 3) zwiększanie udziału gatunków domieszkowych i biocenotycznych oraz tworzenie układów ekotonowych z tych gatunków;
 - 4) pozostawianie drzew o charakterze pomnikowym, przestojów, drzew dziuplastych oraz części drzew obumarłych aż do całkowitego ich rozkładu;
 - 5) zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych tam, gdzie z przyrodniczego i ekonomicznego punktu widzenia jest to możliwe oraz sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno-leśnej, a także tworzenie i utrzymywanie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków;
 - 6) utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych, tj. w borach bagiennych, olsach i łęgach oraz budowanie zbiorników małej retencji jako zbiorników wielofunkcyjnych, w szczególności podwyższających różnorodność biologiczną w lasach;
 - 7) zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradel, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych i niedopuszczanie do ich nadmiernego wykorzystania dla celów produkcji roślinnej lub sukcesji;

- 8) zwalczanie szkodników owadzych i patogenów grzybowych, a także ograniczanie szkód łowieckich poprzez zastosowanie metod mechanicznych lub biologicznych; stosowanie metod chemicznego zwalczania dopuszcza się tylko przy braku innych alternatywnych metod;
 - 9) stopniowe usuwanie gatunków obcego pochodzenia;
 - 10) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; w przypadkach stwierdzenia obiektów i powierzchni cennych przyrodniczo (stanowiska rzadkich i chronionych roślin, zwierząt, grzybów oraz pozostałości naturalnych ekosystemów) wnioskowanie do właściwego organu o ich ochronę;
 - 11) kształtowanie właściwej struktury populacji zwierząt, roślin i grzybów stanowiących komponent ekosystemu leśnego;
 - 12) opracowanie i wdrażanie programów czynnej ochrony oraz reintrodukcji i restytucji gatunków rzadkich, zagrożonych;
 - 13) wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem;
 - 14) prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, w szczególności poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami leśnymi do warunków środowiskowych.
2. Określa się następujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych:
- 1) przeciwdziałanie zarastaniu łąk, pastwisk i torfowisk poprzez koszenie i wypas, a także mechaniczne usuwanie samosiewów drzew i krzewów na terenach otwartych, a w razie konieczności także karczowanie z usunięciem biomasy z pozostawieniem kęp drzew i krzewów;
 - 2) propagowanie wśród rolników działań zmierzających do utrzymania trwałych użytków zielonych w ramach zwykłej, dobrej praktyki rolniczej oraz propagowanie dominacji gospodarstw prowadzących produkcję mieszaną, w tym preferowanie hodowli bydła opartej o naturalny wypas metodą pastwiskową, a także propagowanie ochrony i hodowli lokalnych starych odmian drzew i krzewów owocowych oraz ras zwierząt, a także promowanie agroturystyki i rolnictwa ekologicznego;
 - 3) maksymalne ograniczanie zmiany użytków zielonych na grunty orne i niedopuszczanie do przeorywania użytków zielonych; propagowanie powrotu do użytkowania łąkowego gruntów wykorzystywanych dotychczas jako rolne wzdłuż rowów i lokalnych obniżek terenowych;
 - 4) prowadzenie zabiegów agrotechnicznych zgodnie z wymogami zbiorowisk i zasiedlających je gatunków fauny, zwłaszcza ptaków (odpowiednie terminy, częstotliwość i techniki koszenia), w tym powrót do tradycyjnego użytkowania (koszenie ręczne);
 - 5) preferowanie ochrony roślin metodami biologicznymi;
 - 6) ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych;
 - 7) ochrona śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych;
 - 8) ochrona zbiorowisk wydmowych, śródpolnych muraw napiaskowych, wrzosowisk i psiar;

- 9) melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródliskowych cieków;
 - 10) eliminowanie nielegalnego eksploataowania surowców mineralnych oraz rekultywacja terenów powyrobiskowych; w szczególnych przypadkach, gdy w wyrobisku ukształtowały się właściwe biocenozy wzbogacające lokalną różnorodność biologiczną i przeprowadzenie rekultywacji nie jest wskazane, zalecane jest podjęcie działań ochronnych w celu ich zachowania;
 - 11) wnioskowanie do właściwego organu ochrony przyrody o objęcie ochroną prawną stanowisk gatunków chronionych i rzadkich roślin, zwierząt i grzybów, także ekosystemów i krajobrazów ważnych do zachowania w postaci rezerwatów przyrody, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych, a także opracowanie i wdrażanie programów reintrodukcji, introdukcji oraz czynnej ochrony gatunków rzadkich i zagrożonych związanych z nieleśnymi ekosystemami lądowymi;
 - 12) utrzymywanie i w razie konieczności odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;
 - 13) prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, m.in. poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami otwartymi do warunków środowiskowych;
 - 14) melioracje nawadniające zalecane są w przypadku stwierdzonego niekorzystnego dla racjonalnej gospodarki rolnej obniżenia poziomu wód gruntowych.
3. Określa się następujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów wodnych:
- 1) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi;
 - 2) wyznaczenie lokalizacji nowych wałów przeciwpowodziowych zgodnie z rzeczywistą koniecznością ochrony człowieka i jego mienia przed powodzią (w miarę możliwości wały należy lokalizować jak najdalej od koryta rzeki, wykorzystując naturalną rzeźbę terenu);
 - 3) tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogennych i zwiększenia różnorodności biologicznej;
 - 4) prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej;
 - 5) zachowanie i wspomaganie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarach międzywala (zalecane jest stopniowe przywracanie naturalnych procesów kształtowania i sukcesji starorzeczy poprzez wykorzystanie naturalnych wylewów);
 - 6) ograniczanie zabudowy na krawędziach wysoczyznowych, w celu zachowania ciągłości przyrodniczekrajobrazowej oraz ochrony krawędzi tarasów rzecznych przed ruchami osuwiskowymi;
 - 7) rozpoznanie okresowych dróg migracji zwierząt, których rozwój związany jest bezpośrednio ze środowiskiem wodnym (w szczególności płazów) oraz podejmowanie działań w celu ich ochrony;
 - 8) wznoszenie nowych budowli piętrzących na ciekach, rowach i kanałach (retencja korytowa) winno być poprzedzone analizą bilansu wodnego zlewni;
 - 9) zapewnienie swobodnej migracji rybom w ciekach poprzez budowę przeprawek na istniejących i nowych budowlach piętrzących;

- 10) ochrona i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych, w szczególności starorzeczy i oczek wodnych jako bariery ograniczającej dostęp do linii brzegowej, a także utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń z pól uprawnych;
- 11) ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn;
- 12) wnioskowanie do właściwego organu ochrony przyrody celem obejmowania ochroną prawną zachowanych w stanie zbliżonym do naturalnego fragmentów ekosystemów wodnych oraz stanowisk gatunków chronionych i rzadkich właściwych dla ekosystemów hydrogenicznych;
- 13) opracowanie i wdrożenie programów reintrodukcji, restytucji, czynnej ochrony rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, roślin i grzybów bezpośrednio związanych z ekosystemami wodnymi;
- 14) zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą;
- 15) zwiększanie retencji wodnej, przy czym zbiorniki małej retencji winny dodatkowo wzbogacać różnorodność biologiczną terenu, uwzględniając starorzecza i lokalne obniżenia terenu, a w miarę możliwości technicznych i finansowych zalecane jest odtworzenie funkcji obszarów źródłiskowych o dużych zdolnościach retencyjnych i zachowywanie lub odtwarzanie siedlisk hydrogenicznych mających dużą rolę w utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej;
- 16) zalecane jest rozpoznanie oraz ewentualna przebudowa struktury ichtiofauny zgodnie z charakterem siedliska we wszystkich zbiornikach wodnych przewidzianych do wykorzystania w myśl właściwych przepisów o rybactwie śródlądowym (gospodarka rybacka na wodach powierzchniowych powinna wspomagać ochronę gatunków krytycznie zagrożonych i zagrożonych oraz promować gatunki o pochodzeniu lokalnym prowadząc do uzyskania struktury gatunkowej i wiekowej ryb, właściwej dla danego typu wód);
- 17) zalecane jest utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków; w razie możliwości wprowadzanie wtórnego zabagnienia terenów.

§ 3.

1. W Obszarze zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112);
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

- 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
 - 6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
 - 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 50 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 i 1089)
 - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.
2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczy przedsięwzięć służących obsłudze ruchu komunikacyjnego, turystyce oraz przedsięwzięć bezpośrednio związanych z rolnictwem i przemysłem spożywczym.
 3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy:
 - 1) tworzących zadrzewienia śródpolne:
 - a) krzewów rosnących w skupisku o powierzchni do 25 m²,
 - b) drzew, których obwód pnia na wysokości 130 cm nie przekracza 30 cm
 - których usunięcie jest konieczne w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego;
 - 2) drzew i krzewów, które obumarły lub nie rosną szansy na przeżycie (w tym złomów i wywrotów), które zagrażają bezpieczeństwu ludzi i mienia;
 - 3) zadrzewień przydrożnych i śródpolnych na obszarach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
 4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczy złóż Uleniec, Zalesie I, Zalesie II, Zalesie - Łęgacz w gminie Grójec i złóż Dąbrówka, Wola Grabska, Witalówka, Jeziora, Konie oraz działek numer ewidencyjny 406 i 407 we wsi Przęsławice w gminie Pniewy.
 5. Zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 4 i 5, nie dotyczą fragmentu obszaru, dla którego wykonywanie określonych prac odbywa się wyłącznie na podstawie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, uzyskanej i obowiązującej do dnia wejścia w życie niniejszej uchwały.
 6. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, nie dotyczy obowiązujących w dniu wejścia w życie uchwały miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

§ 4.

Nadzór nad Obszarem sprawuje Marszałek Województwa Mazowieckiego.

§ 5.

Traci moc rozporządzenie Nr 59 Wojewody Mazowieckiego z dnia 30 maja 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Rzeki Jezioraki (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 4209, z 2009 r. poz. 1132, z 2013 r. poz. 2486 oraz z 2018 r. poz. 9056).

§ 6.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

**Przewodniczący Sejmiku
Województwa Mazowieckiego**

Ludwik Rakowski

Uzasadnienie

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Rzeki Jeziorki, zwany dalej Obszarem, ustanowiony został na mocy rozporządzenia Nr 59 Wojewody Mazowieckiego z dnia 30 maja 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Jeziorki (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 4209, z późn. zm.). Zgodnie z rozporządzeniem Obszar ten obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcję korytarzy ekologicznych.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, która określa jego nazwę, położenie, obszar, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 24 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony. Projekty uchwał sejmiku województwa, o których mowa wyżej, wymagają uzgodnienia z właściwą miejscowo radą gminy oraz właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Na zamówienie Województwa Mazowieckiego została sporządzona baza danych przestrzennych dotycząca granic Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Rzeki Jeziorki zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody (Dz. U. z 2012 r. poz. 1080). Uwzględniając wytyczne rozporządzenia Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie przygotował projekt uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Rzeki Jeziorki.

Dla terenów, na których prowadzone jest wydobywanie ze złóż kruszyw naturalnych, na podstawie wydanej i obowiązującej koncesji, wprowadzono wyłączenie z obowiązywania zakazów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 4 i 5 co jest konsekwencją uwzględnienia uwag po kontroli NIK przeprowadzonej w tut. Urzędzie.

Na podstawie przedmiotowej bazy danych przygotowano: wykaz współrzędnych punktów załamania granicy Obszaru w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-2000 (załącznik nr 1) oraz poglądowe mapy granic Obszaru (załącznik nr 2).

Zgodnie z Rozporządzeniem Nr 59 powierzchnia obszaru wynosi 16 020 ha. Po przeprowadzeniu uszczegółowienia przebiegu granicy oraz analizie obowiązujących dokumentów planistycznych uzgodnionych z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie powierzchnia Obszaru wynosi 15 351,79 ha. Różnica między powierzchnią określoną w rozporządzeniu, a powierzchnią obliczoną po ustaleniu dokładnego przebiegu granicy wynika ze zwiększenia dokładności wykonywanych pomiarów. W latach ubiegłych przy wyznaczaniu granic obszaru stosowano mniej dokładne metody planimetryczne, a obecne pomiary powierzchni dokonywano w systemie informacji przestrzennej. Ponadto w trakcie sporządzania cyfrowego zapisu granicy przyjęto zasadę prowadzenia granicy obszaru po geodezyjnych granicach działek lub po granicach użytków gruntowych – zgodnie z Rekomendacjami Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie redagowania uchwał sejmików województwa dotyczących parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu oraz uchwał rad gmin dotyczących pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych oraz zespołów przyrodniczo – krajobrazowych.

Projekt przedmiotowej uchwały został przedłożony do uzgodnienia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Radom Gmin Belsk Duży, Błędów, Grójec, Pniewy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie oraz pozostałe Rady Gmin pozytywnie uzgodniły projekt uchwały.

Projekt przedmiotowej uchwały został skonsultowany z Mazowiecką Radą Działalności Pożytku Publicznego.